

פרשת חיי שרה, גמילות חסדים

גם ילדים קטנים יכולים להתחנך לגמול חסדים עם הזולת, עם ההורים, עם האחים ועם החברים. מטרת הסיפורים, הפעילויות והשירים בנושא גמילות חסדים היא להרחיב לילדים את ההתבוננות סביבם ולפתח את החשיבה: אולי יש מישהו זקוק כאן לעזרה? אולי אני יכול לעזור במשהו, למישהו?

במפגש הבוקר

המלמד יתאר לילדים שהעולם עומד על שלושה עמודים. על עמוד התורה, עמוד התפילה ועמוד של גמילות חסדים. כדי שהעולם יעמוד יציב ולא יתנדנד אנחנו צריכים ללמוד הרבה תורה, להתפלל הרבה ולהשתדל לעשות כל יום גמילות חסדים.

מהי גמילות חסדים?

בפרשה למדנו גמילות חסדים מרבקה. היא נתנה לאליעזר לשתות וגם לגמלים, גם אברהם היה גומל חסדים עם האורחים נותן להם לאכול ולשתות... הרבה גדולי ישראל היו דואגים ליהודים אחרים יותר ממה שהם דאגו לעצמם. זה נקרא גמילות חסדים. מסופר על הרב **איסר זלמן מלצר** שפעם ראו אותו עולה בחדר המדרגות של בנין ביתו, ולאחר כמה רגעים ירד חזרה למטה והמתין בפתח הבניין.

נגשו אליו ושאלו אותו אם קרה משהו, ואם הוא צריך עזרה בדבר מה, ענה רבי איסר זלמן: "ברוך ה' הכל בסדר, אלא שכאשר התקרבותי אל דלת ביתי שמעתי את עוזרת הבית מזמזמת שירים לעצמה תוך כדי עבודתה, אם הייתי נכנס אל הבית היה עליה להפסיק לשיר... היא אישה מסכנה, והשירים הללו משמחים מעט את לבה, אינני רוצה לגרום לה לעצבות, אשאר כאן עד שתסיים את עבודתה, ואז אעלה שוב לביתי..."

על הרב **חיים גריינמן** מסופר: שמידי ערב שבת היה נעלם מביתו לכמה שעות, כאשר איש מלבד הרבנית לא ידע מה מעשיו, ולהיכן הולך הרב בשעות אלו.

באחד מימי שישי הגיע אל בית הרב יהודי שנזקק לעצה דחופה, נתנה לו הרבנית את הכתובת בה שוהה הרב. כשניגש היהודי לשם, נתגלה לעיניו מחזה מפליא, בידי הרב היו כלי ניקיון, ותנועותיו אמרו כי הרב עוסק כעת בניקיון הבית. לאחר שהתנצל והסביר כי הוא בא בעניין דחוף, שאל האישה האם מתאים שכבוד תורתו הרב, יתעסק בניקיון הרצפה? רבי חיים השיב במאור פנים: "כל יהודי חייב לעשות גמילות חסדים בגופו ממש! היהודי הזקן שגר בדירה זו, התלונן בפני כמה פעמים שקשה לו לנקות לבדו את הבית, ולסדר את שאר צורכי השבת. זוהי ההזדמנות שלי לקיים מצוות 'גמילות חסדים' בגופי ממש..."

פעילות ומשחק דרמטי בעקבות הסיפור

המלמד מספר את הסיפור, בוחר ילדים שיציגו את הרב, התלמיד והאישה הזקנה. מלבישים תלבושות מתאימות לכל תפקיד מארגז התחפושות של הגן. וביחד מתכננים מה כל אחד יאמר בסיפור. אפשר לשמוע מהילדים עוד סיפורים של חסד שהם מכירים, ולהמחיד אותם במסגרת הפעילות הדרמטית.

סיפור ברצף: חסד מתגלגל (מצורף)

מוישי הלך ברחוב וראה את חיים נופל על הרצפה
מוישי עזר לחיים לקום ולאסוף את חפציו שהתגלגלו
חיים חייך והביט מסביב. ראה זקן עם חבילות
חיים עזר לשכן המבוגר לסחוב את החבילות.
השכן המבוגר שמח ועזר ליהודלה לחצות את הכביש
יהודלה היגיע לחיידר וראה את יענקי בוכה
יהודלה נתן ליענקי סוכריה ויענקי שמח וניגב את הדמעות
יענקי ראה שמוישי עצוב כי נעלם לו העיפרון
יענקי הוציא עיפרון מהקלמר ונתן למוישי

אפשר לשאול שאלות של זיכרון והבנה

מה עשה מוישי?

מה עשה חיים?

מה נתן יהודה ליענקי?

מה נתן יענקי למוישי?

מה עשה השכן המבוגר?

כולם נותנים לכולם אפשר לדקלם ביחד:

כאן בחיידר כל הילדים

אוהבים לגמול חסדים

לעזור לחבר בשעת צרה

להושיט יד לעזרה

מיון והכללה:

חסד בבית וחסד בחוץ

נמיין ונבדיל בין **חסד בבית**:

לעזור לאמא לתלות כביסה, לטאטא את המטבח, לאסוף משחקים, לערוך שולחן, לשחק עם התינוק

לבין **חסד בחוץ**:

עיפרון לחבר, סוכריה לחבר שבוכה, להרים כסאות כדי לעזור למנקה, להרים קליפת בננה מהרצפה, לוותר על מקום באוטובוס לאיש מבוגר.

המלמד יכול לצייר על הרצפה עם טוש מחיק או גיר מעגל גדול. להקריא רשימה של חסדים בבית ובחוץ. כאשר החסד הוא בבית כולם קופצים לתוך המעגל וכשהחסד בחוץ קופצים החוצה.

פעילות של חסד

כל ילד ישתדל לעשות היום לפחות פעולה אחת של חסד. לחבר או למישהו מהמשפחה. אפשר להוסיף נקודות בלוח הנקודות על כל פעולה של חסד ואפשר לבקש מההורים שישלחו פתקים של חסדים שנעשו בבית.

גמ"חים - שיחה מפתחת חשיבה ושפה

מי יודע מה זה גמ"ח?

מי מכיר גמ"חים?

למי יש גמ"ח בבית?

מי היה צריך להעזר פעם בגמ"ח?

המלמד יכול להסביר בפשטות את המושג -ראשי תיבות - האותיות הראשונות של כל מילה הופכות למילה אחת חדשה.

גמ"ח - גמילות חסדים

המלמד יביא שקית עם חפצים שונים (או תמונות של חפצים שונים) מוצץ, תרופה, תינוק, מאוורר, כלי עבודה, צלחות, פרחים, כל פעם ילד יוציא פריט או תמונה ויספר סיפור:

לי היה חסר הפריט?

מתי זה קרה?

איך ידעו שיש גמ"ח שבו יש את הפריטים האלו?

מה קרה בסוף?

סיפור לדוגמא:

השכנים שלנו הם זוג צעיר ויש להם רק ילד אחד תינוק, מפונק מאוד.

פעם אחת הם חזרו מאוחר בלילה מחתונה והתינוק צרח נורא.

האיש הצעיר דפק בדלת שלנו ושאל אולי יש לנו מוצץ מיותר כי המוצץ של התינוק שלהם נאבד בדרך והוא ממש צורח (את זה כבר שמענו לבד)

לנו בכלל אין מוצצים בבית כי כל הילדים שלנו גדולים. אבל אבא שלי פתח את ספר הטלפונים. שם יש רשימה של גמ"חים. ומשם השיג להם טלפון וכתובת של גמ"ח מוצצים. אחרי רבע שעה האבא הצעיר חזר עם מוצץ לתינוק והתינוק נרגע ונרדם (וגם אנחנו יכולנו לישון בשקט..)

איך מחזירים לגמ"ח את מה שלקחו?

או שמשלמים בכסף. או שקונים בדיוק אותו דבר ומחזירים. אם לוקחים מיטה לתינוק או כלי עבודה משתדלים לשמור שלא יתקלקל ומחזירים לגמ"ח אחרי השימוש בחפץ, כדי שעוד אנשים יהנו!

מצורף

לוטו גמ"חים

כל ילד מקבל לוח משחק (5 לוחות)

את כל כרטיסי הגזירה גוזרים ומניחים במרכז הפוך.

בכל תור כל אחד מוציא כרטיס ובודק אם התמונה מתאימה לקטגוריית הגמחים שבלוח שלו.

אם כן, מניח את הכרטיס על הלוח ואם לא, מחזירים לתחתית הערימה

עולם חסד יבנה!